
Ministerstvo ještě zpřesní věcný záměr VŠ zákona

24. 10. 2011, autor: Jan Šilhan, rubrika: i-Forum informuje

Měsíc školských reforem, jak ministr Josef Dobeš z pohledu svého resortu překřtil říjen, dospěl do poslední třetiny. Dobešův tým čeká dokončení diskutovaného věcného záměru dvou nových zákonů – o vysokých školách a finanční pomoci studentům. Ačkoliv mělo jít jen o obecný podklad, ministr se na poslední chvíli rozhodl do věcného záměru zákona zapracovat konkrétnější znění. Ministerstvo musí dokument předložit vládě do konce října a jeho detailnější podoba má sloužit k převedení do zákonných paragrafů.

„Zejména věcný záměr vysokoškolského zákona se aktuálně snažíme doprecizovat do výrazných detailů, aby to pak právník jenom překlopil do paragrafového znění,“ řekl ministr Josef Dobeš na posledním setkání s novináři. Na nekonkrétnost návrhu si v posledních dnech stěžovali zástupci vysokých škol, s jejichž účastí se zákon dlouhodobě připravuje. Vadí jim zejména některé připravované změny, které se týkají pravomocí vysokých škol, vědeckých titulů vázaných pouze na konkrétní univerzity nebo přeskupení poměru v akademických senátech. Ministerstvo však hodlá se zástupci vysokých škol o zákoně i nadále diskutovat.

Jedním z ideových bodů vysokoškolské reformy je nový přístup k financování škol, který začala připravovat už bývalá ministryně Daniela Kopicová. Při dělení peněz chce v příštích letech ministerstvo upřednostnit kvalitu nad počtem studentů, a to až ve dvaceti procentech dotací. Vše umožní systém tzv. kontraktového financování. Veřejné vysoké školy pomocí něho budou s ministerstvem uzavírat několikaleté dohody na plnění domluvených cílů. Na základě kontraktů pak ministerstvo přidělí příslušným školám dotace. Kromě dvacetiprocentního podílu na speciální činnost školám zůstane 80 procent jako normativní částka peněz.

„Peníze půjdou za kvalitou“

Podle ředitele ministerského odboru vysokých škol Jiřího Nantla by podoba smluvního přidělování peněz měla být dokončena v roce 2015. „Dosud to bylo tak, že vysoké školy předkládaly jednotlivé projekty, které často měly dosah na jednu katedru nebo jednu fakultu. Nyní si musí v dané alokaci peněz dohodnout určité systémové cíle pro školu jako celek a o tom my s nimi povedeme dialog. To je velký úkol pro příští měsíc, kdy budeme mluvit s každou jednotlivou veřejnou vysokou školou a diskutovat o reálnosti cílů,“ uvedl Nantl.

Nový kontraktový systém bude plně dokončen až za několik let, už od ledna 2012 však začne platit jeho pilotní forma v podobě institucionalizovaných rozvojových plánů. Na základě toho nyní rektori musí do konce měsíce písemně seznámit resort s koncepčními cíly pro následující rok. Ministerstvo taktéž zveřejní seznam ukazatelů k posuzování dlouhodobých záměrů škol. Podle Nantla má jít v současnosti o zhruba 25 kvalitativních položek. Důraz se přitom klade na uplatnitelnost absolventů v oboru či kvalitu vědecké činnosti. „Jsou tam jak ukazatele týkající se vědeckého výkonu, zaměstnanosti, tak také ukazatele, které budou řečneme poměrové. Například velmi zajímavým tématem bude sledovat poměr studentů na jednoho učitele,“ prozradil ředitel odboru vysokých škol.

Významným parametrem pro posouzení kvality bude také mezinárodní mobilita studentů nebo výběr škol mezi úspěšnými maturanty. „Budeme hledat cestu v rámci percentilu devadesát pět až více. To znamená, že na které vysoké školy půjde pět procent nejúspěšnějších maturantů, tam pošleme peníze navíc, protože nám tu kvalitu ukážou sami studenti a absolventi středních škol,“ vysvětlil ministr Dobeš s tím, že systém bude fungovat i obráceně – za nejlepší maturanty budou odměňovány také střední školy.